

Létminimum- és szegénységyszámítások külföldön

Magyarországon az utóbbi időben megélénkült az érdeklődés a létminimum-számítás módszerei és felhasználása iránt. Ezért érdeklődésre tarthat számot mind a nemzetközileg alkalmazott módszerek nagy változatossága, mind pedig az, hogy milyen jelentős különbségek vannak a számításokból levonható következtetésekben attól függően, hogy milyen módszert alkalmaznak. Minden esetben OECD országok 1961 és 1990 közötti adatairól és tapasztalatairól van szó. Az információkat A. B. Atkinson: *Comparing Poverty Rates Internationally: Lessons from Recent Studies in OECD Countries* (Suntory—Toyota International Centre for Economics and Related Disciplines. Welfare State Program WSP/53. 1990) alapján közöljük.

Az alacsony jövedelmet jelentő határ meghatározása

Nagy-Britannia: (1988) A hivatalos segélyezési küszöb (Supplementary Benefit Scale), vagy ennek 110, 120 ill. 140⁰/₀-a;

(1990) Átlagjövedelem 50, 60, 70, 80, 90 ill. 100⁰/₀-a.

Franciaország: (1964—85) A medián jövedelem 50 ill. 60⁰/₀-a.

Nyugat-Németország: (1963 és 1983 között) Az átlagjövedelem 40 ill. 50⁰/₀-a (egyúttal ez a hivatalos segélyezési küszöb is).

Írország: (1980—87) Az átlagjövedelem 40, 50 ill. 60⁰/₀-a.

Finnország: (1966—86) A mindenkorin nemzeti (állampolgári) nyugdíj, vagy a medián jövedelem 50⁰/₀-a.

Svédország: (1967—1985) A segélyezési küszöb (a tényleges lakásköltségekkel), az árakhoz indexelve.

Egyesült Államok: (1959—90) A hivatalos szegénységi küszöb, az árakhoz indexelve, valamint e szint 125⁰/₀-a.

Kanada: (1961—90) A kanadai statisztika szerint „alacsony jövedelmi küszöb (Low Income Cut-Off), 5—6 évenként újra számítva, árakhoz indexelve.

Ausztrália: (1966—86) Henderson-féle szegénységi küszöb, eredetileg átlagkeresethez, 1981 óta személyes fogyasztásra kerülő egy főre jutó jövedelemhez igazítva.

Görögország (1974—82) Az egy felnőtt egységre számított fogyasztási kiadások mediánjának 2/3-a.

Atkinson négyféle átszámítási módszerből adódó következtetéseket mutat be. Ezek a következők: *szubjektív becslés* arról, hogy mennyiből lehet megélni; a *megfigyelt fogyasztás* alapján képzett fogyasztási egyenértékek és küszöbök; a *politikában* (a különböző járandóságok

Egy házaspár ill. egy 15 éven aluli gyermek megfelelő minimális jövedelmének átszámítása fogyasztási egyenértékre

	Házaspár	15 éven aluli gyermek
	minimális jövedelem-szükségletének egyenértéke fogyasztási egységben	
Nagy-Britannia	1,62—1,64*	0,15—0,44*
Franciaország	1,70	0,50
Nyugat-Németország	1,80	0,45—0,75
Írország	1,6—1,7	0,3—0,5
Finnország	1,7	0,5
Svédország	1,59	0,44*
Egyesült Államok	1,25	0,21—0,46**
Kanada	1,36	0,18—0,37**
Ausztrália	1,41	0,34
Görögország	2,0	0,25—0,40*

* Kortól függően.

** Családon belüli helytől függően.

Az egyenérték-skálára vonatkozó eltérő becslési módszerek hatása a szegénységi arányra

vagy segélyek szintjének megállapításánál) használt küszöbök; az OECD és más szervek *statisztikai* számításaiban alkalmazott küszöbök.

A módszertől függően a szegénységi arányok akár kétszeres különbséget is mutathatnak. Általában a segélypolitikában alkalmazott küszöbök, illetve az OECD hivatalos statisztikáiban alkalmazott szegénységi küszöbök a legalacsonyabbak — ennek megfelelően az e küszöbök szerint számított szegénységi arányok a legkisebbek.

A medián 50%-a alatt élők százalékos aránya

(Az összes személy, illetve a 60 éven felüliek háztartásaiban élő fők százalékos aránya)

	Szubjektív becslés	Megfigyelt fogyasztás	Politikai cél	Statisztikai módszer
	alapján képzett skálák szerinti számítás			
<i>Egyesült Államok</i> , összes	17,9	17,8	17,2	17,2
Idősek	30,5	28,3	24,3	20,7
<i>Ausztrália</i> , összes	16,0	14,8	12,3	11,7
Idősek	37,1	32,7	18,7	8,9
<i>Nagy-Britannia</i> , összes	15,2	14,0	11,4	8,1
Idősek	66,2	64,9	55,4	34,9
<i>Kanada</i> , összes	15,0	14,4	13,2	12,3
Idősek	32,3	29,9	22,7	15,1
<i>Svájc</i> , összes	10,5	9,8	8,5	8,3
Idősek	45,4	39,9	30,1	19,0
<i>Norvégia</i> , összes	10,3	8,9	5,1	5,2
Idősek	54,6	49,3	22,5	18,4

	Szubjektív becslés	Megfigyelt fogyasztás	Politikai cél	Statisztikai módszer
	alapján képzett skálák szerinti számítás			
<i>Svédország, összes</i>	7,9	6,5	5,4	5,3
Idősek	34,8	25,3	11,6	5,1
<i>Nyugat-Németország, összes</i>	7,6	6,6	5,2	5,4
Idősek	64,3	60,2	50,4	34,2
<i>Hollandia, összes</i>	7,3	7,2	8,0	8,8
Idősek	15,7	12,8	10,8	9,4

Forrás: B. Buhmann—L. Rainwater—G. Schmaus—T. M. Smeeding: Equivalence Scales, Well-Being, Inequality and Poverty. *Review of Income and Wealth*, 1988. 34. 115—142. old. (Az adatok alapja a Luxemburg Income Study.)